

Kapitola *devátá*

Samota

Koubek se večer na světlici ani neukázal. Ostatní chlapci ho nadále vytrvale ignorovali, a tak se snažil být mezi nimi, jen když nezbytně musel.

Tak tomu bylo i nyní. Po návratu první roty z večere se hned po rozchodu vydal zpátky do budovy učeben. Hlášení pro plukovníka Vlasáka napsal už odpoledne, zbývalo jen přepsat ho načisto. Jenomže Koubek se tentokrát nechtěl unáhlit, chtěl si celou záležitost znovu důkladně promyslet.

Od počátku mu bylo zřejmé, že velitele školy jeho dnešní výpověď, ústní ani písemná, vůbec nezajímá. Naopak, byla nežádoucí a plukovník Vlasák s ní souhlasil, jen aby získal, o co mu skutečně šlo: nový text včerejšího udání Števčeka, které Koubek zničil. Přiznání se k podílu na společné krádeži maturitních otázek bylo jen nechtěným přídatkem.

Koubek si to všechno naplno uvědomoval, už když s plukovníkem Vlasákem mluvil v jeho pracovně. Věděl, že nemůže původní udání napsat zvlášť na samostatný papír jako včera, a nemohlo tvořit ani samostatnou, ucelenou část uvnitř celé výpovědi. Nejsnazší a nejvýhodnější mu připadalo spojit původní doslovný text udání s vylíčením všech okolností, za jakých vznikl, i okolností, za jakých ho znovu píše. Tedy prokládat ho a doplňovat současně tím, co dělal velitel roty, jak nad ním stál a pobízel ho k psaní, když mu text udání diktoval, a taky tím, jak si teď na všechno on sám vzpomíná i v čem si je nejistý, když se snaží, aby všechno bylo zopakováno přesně jako včera.

Tak to posléze začal znovu psát. Ztichlá budova učeben byla zpočátku zcela prázdná, ale brzy po Koubkovi se začali trousit další chlapci, kterým zítřejší písemka z matematiky nedopřávala klidu. Ani na učebně třetí čtyř nezůstal Koubek dlouho sám, jen z prvního družstva nepřišel na učebnu nikdo. Koubek se však nenechal ničím rozptylovat, měl co dělat, aby to do devíti hodin stihl.

K rotě se vrátil skutečně nachlup, až když dozorčí hvízdal nástup na večerní prověrku. Stál mezi nastoupenými chlapci jako jediný stále ve vycházkovém stejnokroji a od okamžiku, kdy se ohlásil staršinovi, který přečetl jeho jméno, už jenom apaticky čekal, až dočte nekonečný jmenný seznam a denní rozkaz velitele školy a velitele roty. Kromě určení zítřejší služby dozorčího roty v nich nebylo nic, co by stálo za pozornost.

Po rozchodu se Koubek vrátil do budovy učeben, aby tam přečkal zbývající čas do večerky. Teprve pak se chtěl vplížit tiše na světnici. Doufal, že za hodinu už budou všichni dávno spát. Chlapci měli totiž povoleno zalehnout už po prověrce a obvykle to taky udělali. To nakonec pozná i zvenku, když bude na světnici zhasnuto.

Za tu hodinu si alespoň ještě zopakuje všechny zítřejší příklady. Bylo jich devět, pro každou skupinu tři, a Koubek věděl, že na něho připadne buď skupina A, nebo B, podle toho, jestli matikářka Bošková začne odpočítávat jednotlivé řady ode dveří, nebo od oken. Ale moc se na to spoléhat nedalo. Ostatně měl dobrou paměť a příkladů nebylo tolik, aby je nezvládl všechny.

Venku se už šefilo a na dosud světlém nebi se začaly objevovat první třpytivé hvězdy. To mu připomnělo sobotní večer s Klárou, a sotva si to uvědomil, nechtělo se mu ani věřit, že od té doby uplynuly teprve tři dny. Ale ať počítal, jak chtěl, byly skutečně jen tři. Teď však na to nechtěl myslet.

Na učebně už musel rozsvítit a teprve po zablíkání zářivek u stropu se rozhodl, že udělá lépe, když se bude tu hodinu do večerky raději potulovat bez cíle někde venku. Takhle by jenom každého světlem upozorňoval, kde právě je. A tak zase zhasl, sestoupil do přízemí a vyšel ven.

Vypočítané příklady na zítřejší písemku měl u sebe, venku si je vytáhl z kapsy a ve světle lucerny se podíval na první z nich. Potom začal pomalu přecházet od jedné lampy ke druhé, a než k ní došel, snažil se odříkat z paměti celý příklad tak, jako by ho počítal nahlas ve třídě u tabule.

Byl teď vlastně pancem, všemi zavržený a ignorovaný, ale

on sám si během těch dvou dnů stále častěji uvědomoval, kolik mu vynucená samota přináší nečekaných podnětů, jak ho nutí myslet na věci, které by ho jinak asi vůbec nenapadly, a tu doposud neznámou zkušenost se snažil proměnit v nové poznání, i když si je zatím ještě nijak nepojmenovával.

Opakování mu šlo docela dobře, a když skončil, byl zpátky dole před rotou. Na světnici už byla tma a do večerky zbývalo přesně deset minut. Koubek schoval příklady do kapsy, prošel vchodem a zabočil u dozorčího rovnou do šatny.

Uložení vycházkového stejnokroje mu dělalo nemalé starosti a doufal jen, že když si ho pověsí na ramínko hned na kraj k prvnímu družstvu první čtyry, snad se mu tentokrát do rána neztratí. Stejnokroj, který dostal ráno od staršiny, byl ještě cítit naftalínem a to bylo příliš nápadné znamení, podle něhož by mohl být ve třetí četě snadno odhalen. Závan naftalínu hned u dveří však mohl být přisouzen k charakteristickému pachu celé šatny. Druhou jeho nadějí pak bylo, že v šatně nikdo nebyl. Na ramínko pod sako si pověsil taky košili a kravatu a vyšel na chodbu jen v tílku a trenýrkách. Teprve před dveřmi osmnáctky si zul polobotky, opatrně stiskl kliku a s botami v ruce vklouzl dovnitř.

V ložnici svítila pouze modrá kontrolka a všichni už leželi.

Koubek za sebou rychle zavřel a pomalu pouštěl kliku, aby necvakla. Zůstal stát u dveří a čekal, jestli se někdo nepohne. Oddychování osmi ležících chlapců bylo pravidelné a Koubek poznal, že už spí.

Místo po jeho kavalci v rohu proti dveřím bylo stále prázdné a působilo nejen nezvykle, ale především nesymetricky. Zvětšovalo sice prostor světnice, ale protože zůstávalo nevyužité, vynikala tím dvojnásobně jeho nepřírozenost. Po žádné z jeho ztracených věcí nebylo nikde ani stopy.

Neslyšně přešel po špičkách k prázdnému kavalci, na kterém spal už včera, a snažil se v sobě potlačit pocit nepříjemného vědomí, že patří právě Števčkovvi. Stáhl si ponožky a schoval je pod podhlavník. Odtud se mu do rána nemohou ztratit. Horší to bylo s polobotkami. Původně počítal s tím,

že odtáhne o pár centimetrů postel, nadzvedne slavník a schová je pod něj dozadu ke stěně, ale oči mu padly na kamna v rohu u dveří, ve kterých se už druhý měsíc netopilo.

Přistoupil k nim, opatrně vložil dovnitř botu, a zase ji vytáhl. Uvnitř už něco bylo! Koubek sáhl rukou do černého otvoru a nahmatl nějaké hadry. Povytáhl kousek ven do modrého světla a musel se usmát.

V kamnech byla nacpaná jeho cvičná uniforma! Držel v ruce rukáv blůzy a uvědomil si, že kdyby sám nehledal skrýš pro boty, nikdy by ho nenapadlo podívat se do kamen. Ale to znamenalo, že tam budou i kalhoty a v nich klíče od skříňky. No, aspoň to!

Rychle strčil rukáv zpátky, nacpal nahoru i obě polobotky a dvířka tiše zavřel. Celý se tím objevem uvolnil. Obrátil se ke kavalci, odhrnul okraj deky a vklouzl mezi prostěradla. Když si našel polohu, ve které zpravidla usínal, napadlo ho, že ráno, až si bude brát polobotky, prozradí tím všem, že o skrýši ví, a proto musí z kamen všechno vyndat ještě před rozcvičkou a odnést si to do skříňky. I když by bylo možná lepší, kdyby naopak všechno nechal až do návratu z písemek složené na nočním stolku jako ostatní. To ještě uvidí.

Vtom se probudil a prudce se posadil.

Měl pocit, že se ho někdo dotkl. Anebo ho někdo zavolal? Koubek se rychle vzpamatovával, rozhlédl se po světnici, ale ostatní chlapci spali. To už si taky uvědomil, že se mu něco zdálo, ale najednou si nemohl na nic konkrétního vzpomenout.

Venku už svítalo, tma v oknech zvolna promodrávala chladným světlem časného úsvitu a za dveřmi na chodbě bylo slyšet blížící se kroky. Kdosi zvenku tiše pootevřel dveře, rukou zhasl modrou kontrolku, zavřel a tiché kroky dozorčího se opět vzdalovaly.

Koubek zahlédl z dozorčího jen ruku. To už zase ležel, přitáhl si přikrývku až k bradě a pevně zavřel víčka, aby ještě usnul.